

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27.02.2013, sp. zn. 8 Tdo 137/2013, ECLI:CZ:NS:2013:8.TDO.137.2013.1

Číslo: 7/2014

Právní věta: Za neoprávněný zásah do zákonem chráněných práv ve smyslu § 270 odst. 1 tr. zákoníku lze považovat i takové jednání pachatele, který na Internetu v prostoru vyhrazeném pro své internetové stránky umístí odkazy (tzv. embedded linky) umožňující neoprávněný přístup k rozmnoženinám děl (např. filmových a televizních) umístěných na externích serverech tak, že kdokoli k nim může mít prostřednictvím takové internetové stránky přístup, aniž by k tomu měl souhlas nositelů autorských práv, a využije tzv. hostingu s možností uložení dat na serveru. V takovém případě totiž pachatel (umístěním tzv. embedded linku) umožnil přístup k rozmnoženině díla, a to jako osoba odlišná od osoby, která je vlastníkem této rozmnoženiny nebo jinou oprávněnou osobou, což je činnost, již je nutné považovat za porušení autorských práv k jednotlivým dílům a porušení práva na sdělování díla veřejnosti ve smyslu § 18 odst. 1, 2 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších právních předpisů.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.02.2013

Spisová značka: 8 Tdo 137/2013

Číslo rozhodnutí: 7

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi

Předpisy: § 270 odst. 1 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud jako soud pro mládež odmítl dovolání obviněného mladistvého J. Š. proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, soudu pro mládež, ze dne 19. 9. 2012, sp. zn. 31 Tmo 5/2012, jako odvolacího soudu v trestní věci vedené u Okresního soudu v Liberci, soudu pro mládež, pod sp. zn. 7 Tm 13/2011.

Poznámka redakce: Odůvodnění rozhodnutí je upraveno, pro větší instruktivnost obsahuje část odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2013, sp. zn. [5 Tdo 271/2013](#), v němž byl zaujat shodný právní názor k otázce neoprávněného zpřístupnění audiovizuálních děl a zvukově obrazových záznamů, resp. jejich rozmnoženin, za použití metody vloženého kódu (tzv. embedding).

Z o d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Okresního soudu v Liberci, soudu pro mládež, ze dne 24. 11. 2011, sp. zn. 7 Tm 13/2011, byl mladistvý J. Š. uznán vinným proviněním (§ 6 odst. 1 z. s. m.) porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práva k databázi podle § 270 odst. 1 tr. zákoníku. Za uvedené provinění mu bylo podle § 270 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 31 odst. 1 z. s. m. uloženo trestní opatření odnětí svobody v trvání pěti měsíců, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 33 odst. 1 tr. zákoníku odložen na zkušební dobu v trvání jednoho roku. Podle § 70 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku za použití § 24 odst. 1 písm. d) z. s. m. mu bylo dále uloženo trestní opatření propadnutí věci. Výrokem podle § 229 odst. 1 tr. ř. bylo rozhodnuto také o náhradě škody.

Citovaný rozsudek napadli odvoláními mladistvý a okresní státní zástupkyně. Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, soud pro mládež, jako soud odvolací rozsudkem ze dne 19. 9. 2012, sp. zn. 31 Tmo 5/2012, z podnětu odvolání mladistvého podle § 258 odst. 1 písm. b) tr. ř. zrušil rozsudek soudu prvního stupně v celém rozsahu a podle § 259 odst. 3 tr. ř. rozhodl tak, že mladistvého uznal vinným proviněním porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práva k databázi podle § 270 odst. 1 tr. zákoníku za užití § 6 odst. 1 z. s. m., kterého se podle popsanych skutkových zjištění dopustil tím, že v L. v době od 10. 6. 2009 do 19. 4. 2010 v ulici C. 666 v místě svého bydliště jako hlavní správce a administrátor provozoval webové stránky, kde za využití tzv. hostingu s možností uložení dat na serveru společnosti F., s. r. o., v prostoru vyhrazeném pro své stránky umístil a ponechal odkazy, tzv. embedded linky umožňující neoprávněný přístup k rozmnoženinám filmových a televizních děl umístěných na externích serverech tak, že kdokoli k nim mohl mít prostřednictvím stránky přístup na místě a v čase podle své vlastní volby počítačovou sítí Internet, aniž by k tomu měl souhlas nositelů autorských práv, a to přesto, že byl dopisem Č. p. u., zastupující nositele autorských práv, ze dne 30. 5. 2008 vyzván k ukončení tohoto jednání, čímž porušil zejména ustanovení § 12 odst. 1, odst. 4 písm. f), § 18 odst. 1, 2, § 80 odst. 1, odst. 2 písm. e) a § 84 odst. 1, odst. 2 písm. d) zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, (autorský zákon), ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „aut. zák.“), ke škodě Č. t., K. h., P. 4, a nositelů autorských práv zastoupených Č. p. u., P. 8, S. 24, tedy společností B. S. F. D., a. s., B., a. s., F., a. s., F. h. v., s. r. o., F., s. r. o., F. H. E. C., s. r. o., H. Č. r. spol. s r. o., H. C. E., s. r. o., I. spol. s r. o., organizační složka, M. B., a. s., N. f. a., P. C. C., s. r. o., resp. její nástupnické společnosti C. C. C., s. r. o., S. M. E. C. R., s. r. o., S. I. C. r., s. r. o., U., s. r. o., W. B. E. s. r. o., Z. p., a. s., C. P. I., Inc., D. E., Inc., N. L. P., Inc., P. P. C., T. C. F, U. C. S. LLLP a U. C. S. P. LLLP, W. B. E. Inc., N., s. r. o., a P. v., s. r. o., a to zpřístupněním 2470 ve výroku konkrétně citovaných názvů jednotlivých děl.

Za toto provinění odvolací soud mladistvého odsoudil podle § 270 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 31 odst. 1 z. s. m. k trestnímu opatření odnětí svobody v trvání pěti měsíců, jehož výkon podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 33 odst. 1 tr. zákoníku odložil na zkušební dobu v trvání jednoho roku. Podle § 70 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku za použití § 24 odst. 1 písm. d) z. s. m. mu dále uložil trestní opatření propadnutí věci, a to notebooku zn. E., černé barvy, včetně brašny. Rovněž rozhodl o náhradě škody. Odvolací soud pro mládež odvolání státní zástupkyně podle § 256 tr. ř. jako nedůvodné zamítl.

Proti uvedenému rozsudku soudu druhého stupně podal mladistvý prostřednictvím obhájce dovolání, v němž odkázal na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Brojil proti použití právní kvalifikace podle § 270 tr. zákoníku a tvrdil, že jednáním, jímž byl uznán vinným, znaky tohoto trestného činu nenaplnil. Upozornil na to, že jde o normu s tzv. blanketní dispozicí, která odkazuje na autorský zákon, a proto bylo nutno zkoumat, zda jeho jednáním došlo k zásahu do práv chráněných autorským zákonem. Mladistvý považoval za prokázané, že na svém serveru, ale ani jinde na Internetu neumístil žádné audiovizuální dílo. Na svém serveru umístil toliko obyčejné odkazy na jinou internetovou stránku nebo tzv. embedded kódy, které pouze odkazovaly na film umístěný na serveru odlišném od jeho serveru. S ohledem na ustanovení § 12 a § 18 aut. zák. nemůže

být sdělením nebo zpřístupněním díla veřejnosti pouhý odkaz na to, kde je dílo umístěno. Na podkladě ustanovení § 18 odst. 2 aut. zák. zdůraznil, že v jeho smyslu se porušení autorského práva dopouští pouze ten, kdo umístí dílo na Internet bez souhlasu jeho autora. Taková činnost však mladistvému za vinu není kladena. Pro případ, že by pouhý odkaz na umístění díla kdekoli na Internetu mohl být porušením § 18 odst. 2 aut. zák., odkázal i na ustanovení § 18 odst. 3 aut. zák., podle něhož sdělováním díla veřejnosti není pouhé zařízení umožňující takové sdělování. Mladistvý rovněž vytýkal, že ve vztahu k provinění podle § 270 tr. zákoníku absentuje subjektivní stránka, neboť nevěděl, že způsob jeho činnosti je trestným jednáním, protože před spuštěním svého serveru prověřoval z dostupných zdrojů legálnost svého postupu a dospěl k závěru, že pouhé umístění odkazu není porušením autorského práva. Poukázal rovněž na chybějící soudní výklad a označil za absurdní, aby u něho byla předpokládána znalost problematiky autorského práva, u které ani odborná veřejnost není schopna dospět k jednoznačnému závěru. Podle jeho názoru nebyl povinen respektovat výklad Č. p. u. (dále jen „ČPU“) jako zájmového sdružení právnických osob, neboť tato unie chrání zájmy autorů děl a její výklad nelze považovat za nezaujatý. V žádném případě u něj nelze dovodit nepřímý úmysl, jelikož nevěděl, že může porušit nebo ohrozit zájem chráněný trestním zákonem, a jeho jednání lze hodnotit toliko jako nevědomou nedbalost. Pokud byla jeho vědomost o neoprávněnosti jeho počínání dovozována z dopisu ČPU, z dostupných informací vyplývalo, že jeho postup je legální. Bez přiměřených důvodů proto spoléhal, že neporušuje zákon. Tyto své výhrady doplnil i potřebou aplikovat na jeho případ ustanovení § 19 odst. 1, 2 tr. zákoníku o právním omylu. Měl za to, že jednal v omluvitelném právním omylu, a to mimo jiné i proto, že je mladistvým a je bez větších životních zkušeností. Kromě toho požadoval, aby byl jeho čin zkoumán i z hlediska zásady subsidiarity trestní represe. Na základě takto formulovaných výhrad dospěl k závěru, že nenaplnil skutkovou podstatu souzeného provinění, a navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, soudu pro mládež, ze dne 19. 9. 2012, sp. zn. 31 Tmo 5/2012, a poté aby podle § 265m odst. 1 tr. ř. sám rozhodl tak, že jej zproští obžaloby, event. aby podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal Krajskému soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, aby předmětnou věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství ve vyjádření k dovolání mladistvého uvedl, že dovolatel opakuje, a to mnohdy prakticky doslovně, námitky, které již uplatnil ve svém odvolání, s nimiž se již dostatečným způsobem a obsáhlou argumentací vypořádal odvolací soud. Podle § 18 aut. zák. není sdělováním díla prostřednictvím počítačové sítě jen jeho umístění na Internetu, ale jde o vytvoření situace, kdy k dílu „kdokoli může mít přístup na místě a v čase podle své vlastní volby“, jak tomu v předmětné věci podle popsanych skutečností bylo. Uzavřel proto, že negativní podmínka uvedená v ustanovení § 18 odst. 3 aut. zák. na činnost obviněného nedopadá, jelikož toto ustanovení se vztahuje na subjekty, které provozují technická zařízení potřebná pro sdělování děl veřejnosti počítačovou nebo obdobnou sítí (např. server), samy však takovéto sdělování děl neprovádějí. V tomto směru odkázal i na dovolatelem citovaný nálezn Ústavního soudu ve věci sp. zn. [I. ÚS 69/06](#), podle kterého ustanovení § 18 odst. 3 aut. zák. dopadá na situace, kdy je sice provozováno zařízení technicky způsobilé ke sdělování díla veřejnosti, avšak k samotnému zpřístupňování díla nedochází, nebo sice dochází, avšak až skrze další osobu, na které je tíže splnění povinností vyplývajících z užití autorsky chráněných děl. Mladistvý byl v projednávané věci osobou, skrze kterou docházelo k samotnému zpřístupňování díla, protože umístil příslušné tzv. embedded linky na svých webových stránkách, a tak sděloval uvedená díla veřejnosti ve smyslu § 18 odst. 2 aut. zák., jak v rozsudku odvolací soud správně a podrobně vyložil včetně technických principů fungování tzv. embedded linek a citoval výklady obsažené v právní literatuře. K subjektivní stránce státní zástupce rovněž přisvědčil soudům nižších stupňů s tím, že mladistvý byl na protiprávnost svého jednání výslovně upozorněn ČPU dopisem ze dne 30. 5. 2008. Tato unie sice není institucí oprávněnou vydávat závazný výklad zákonů, má však znalosti právní úpravy autorského práva na kvalitativně vyšší úrovni než u běžné populace. Jestliže mladistvý i po obdržení upozornění ČPU v poskytování „služeb“ uživatelům internetu majících zájem o shlédnutí filmů pokračoval, pak přinejmenším věděl, že svým

jednáním může porušit trestním zákonem chráněný zájem na ochraně práva k výsledkům duševní tvůrčí činnosti, a pro případ, že se tak stane, byl s takovýmto následkem srozuměn, o čemž svědčí i to, že smazal původní stránky a založil sice jinou, ale totožnou službu. O právní omyl se zde nejedná, neboť mladistvý o protiprávnosti svého jednání věděl, a navíc vědomě z této činnosti získal nikoli zanedbatelné finanční částky. Tyto skutečnosti svědčí o značném stupni rozumové vyspělosti mladistvého a neobstojí ani námitky, kterými se domáhal aplikace zásady subsidiarity trestní represe. Ze všech zmíněných důvodů shledal použitou právní kvalifikaci správnou a dovolání mladistvého neopodstatněným a navrhl, aby ho Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl.

Nejvyšší soud jako soud pro mládež (dále jen „Nejvyšší soud“) coby soud dovolací shledal, že dovolání mladistvého je přípustné, bylo podáno osobou oprávněnou, v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit. Dále zkoumal, zda mladistvým vznesené námitky jsou podřaditelné pod jím označený důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., neboť jen existence některého ze zákonem taxativně stanovených důvodů v § 265b tr. ř. může být podkladem pro přezkum dovolacího soudu.

Podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je možné dovolání podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení, což mladistvý svým dovoláním splnil, protože vytýkal, že jednáním, které mu je kladeno za vinu, nenaplnil znaky skutkové podstaty provinění porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práva k databázi podle § 270 odst. 1 tr. zákoníku.

Nejvyšší soud k výhradám mladistvého, že když konkrétní díla sám na svých webových stránkách neuváděl, ale zmiňoval jen odkaz na to, kde si je zájemce může jinde na Internetu najít, nenaplnil pojem „sdělování díla“ podle § 18 odst. 2 aut. zák., a proto nemůže jít v tomto konkrétním případě o protiprávní jednání, protože nebyla naplněna subjektivní stránka, jednal v právním omylu a bylo nutné použít subsidiaritu trestní represe, považuje za nutné ze skutkových okolností soudy obou stupňů zjištěných uvést následující. Mladistvý v posuzované věci jako hlavní správce a administrátor provozoval webové stránky, kde za využití tzv. hostingu s možností uložení dat na serveru společnosti F., s. r. o., v prostoru vyhrazeném pro své stránky umístil a ponechal odkazy, tzv. embedded linky, umožňující neoprávněný přístup k rozmnoženinám filmových a televizních děl umístěných na externích serverech. Tím docílil, že kdokoli, kdo si otevřel uvedenou webovou stránku mladistvého, k nim mohl mít jejím prostřednictvím přístup, což mladistvý činil, aniž by k tomu měl souhlasy nositelů autorských práv anebo splnil jiné zákonem stanovené podmínky takového zveřejnění uvedených děl. Mladistvý takto jednal i přesto, že ČPU poté, co uvedenou činnost zjistila na shodně fungujících stránkách, jej vyzvala, aby tuto činnost ukončil. Mladistvý však v souladu s tímto upozorněním nepostupoval, a přestože tyto dříve provozované stránky zrušil, na zcela obdobném principu zavedl internetové stránky jiné, jejichž prostřednictvím uvedeným způsobem zpřístupnil celkem 2470 ve výroku konkrétně citovaných jednotlivých děl.

Vzhledem k tomu, že mladistvý shodné námitky uplatnil v rámci své obhajoby v řízení před soudy obou stupňů, lze konstatovat, že především odvolací soud k nim zaujal právní názory, jež v odůvodnění napadeného rozhodnutí přesvědčivě vysvětlil. V této souvislosti je nutné zdůraznit, že odvolací soud uvedl výklad pojmů „tzv. inline linking“ (též „embedded linku“) Embedded link je definován jako technický způsob umístění obsahu na internetových stránkách vložením připraveného kódu, odkazující na obsah umístěný na jiné internetové stránce tak, že je tento obsah možné zpřístupnit na té stránce, kde je embeddovaný link umístěn, bez nutnosti uživatele přejít na internetovou stránku, kde je umístěn obsah z pohledu citované odborné literatury, čímž jejich obsah zásadně vystihl (viz strany 27 až 28 napadeného rozsudku), a proto Nejvyšší soud na tento výklad pro stručnost může nyní jen odkázat bez potřeby jej znovu opakovat s tím, že z něj dále bude i pro své další úvahy vycházet. Odvolací soud na základě obsahu činností, které uvedené pojmy představují, a skutečné činnosti mladistvého v této věci zjištěné především na základě odborného

vyjádření (č. l. 434 a násl. spisu) učinil závěr, že mladistvý sděloval díla veřejnosti (zvukově obrazové záznamy a televizní díla) ve smyslu ustanovení § 18 odst. 2 aut. zák., a tak neoprávněně zasáhl nikoliv nepatrně do zákonem chráněných práv a práv chráněných autorským zákonem, čímž naplnil znaky provinění podle § 270 odst. 1 tr. zákoníku.

Uvedeného provinění se dopustí ten, kdo neoprávněně zasáhne nikoli nepatrně do zákonem chráněných práv k autorskému dílu, uměleckému výkonu, zvukovému či zvukově obrazovému záznamu, rozhlasovému nebo televiznímu vysílání nebo databázi. Přitom podle tzv. právní věty odvolacího soudu se mladistvý uvedeného provinění dopustil v alternativě, že neoprávněně zasáhl nikoliv nepatrně do zákonem chráněných práv k autorskému dílu, zvukově obrazovému záznamu a televiznímu vysílání.

Především je potřeba uvést, že nevznikají žádné pochybnosti o tom, že díla, o něž se v projednávané věci jedná, jež jsou v počtu 2470 konkrétně uvedena v rozsudku odvolacího soudu, jsou předmětem autorského práva, tj. jsou chráněna autorským zákonem, a to u každého z nich ve vztahu k některému ze subjektů a nositelů těchto autorských práv, jak jsou ve výrokové části napadeného rozsudku též uvedeny. V souladu s podaným dovoláním je však nutné zkoumat mladistvým vytýkanou právní okolnost, zda způsob, jakým s těmito díly nakládal, naplňuje ve smyslu § 270 odst. 1 tr. zákoníku znak „neoprávněného zásahu“ do těchto práv.

V obecné rovině je potřebné uvést, že neoprávněný zásah do zákonem chráněných práv může být proveden celou řadou různých forem jednání, a nelze proto stanovit definici, která by ho vymezovala a jednoznačně určila, jak lze takový neoprávněný zásah provést (jedná se tak např. o přivlastnění si autorství k dílu, jakékoli zveřejnění díla bez souhlasu autora anebo sice s jeho souhlasem, ale s nedovoleným provedením změn v díle, s nimiž autor neprojevil souhlas, použití díla způsobem snižujícím jeho uměleckou hodnotu, neoprávněné zhotovení rozmnoženiny či napodobeniny díla, jakož i sdělování díla veřejnosti, u něhož byly elektronické informace o identifikaci práv k dílu odstraněny nebo pozměněny bez svolení autora, atd.). Podstatné však pro tuto neoprávněnost zásahu do autorských práv zákonem chráněných je to, že pachatel s dílem, které požívá zákonné ochrany, nakládá v rozporu s vůlí jeho autora, a činí tak v rozporu se zákonem, který práva autora nebo nositele těchto práv chrání. Ve vztahu k řešené problematice se jedná o ustanovení § 4, § 12, § 18 a násl. aut. zák. (přim. srov. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník II. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck 2012, s. 2745 až 2751).

V projednávané věci protiprávní činnost mladistvého spočívala v tom, že neoprávněně umožnil užití konkrétních filmů prostřednictvím internetové stránky, kterou provozoval, a to využitím tzv. hostingu s možností uložení dat na serveru, kde v prostoru vyhrazeném pro své stránky umístil a ponechal odkazy, tzv. embedded linky, čímž zajistil těm, kteří měli zájem vidět filmy, přístup k těmto rozmnoženinám filmových a televizních děl umístěných na externích serverech, na nichž, pokud by tito zájemci film vidět chtěli, by museli uhradit poplatky autorům děl nebo nositelům těchto autorských práv, zatímco způsobem, jakým tuto možnost mladistvý zprostředkoval, tak neučinili. Tuto činnost mladistvý praktikoval bez souhlasu nositelů těchto autorských práv a v rozporu s jejich zájmy.

Podstatou metody vloženého kódu (tzv. embeddingu) je umožnit jinému, aby měl přístup k určitému obsahu neoprávněně umístěnému na jiném místě kybernetického prostoru. Z hlediska protiprávnosti tohoto jednání je bez významu, kdo umístil na Internet (zveřejnil) daný obsah, na který se takovým způsobem odkazuje, ale podstatná je pouze okolnost, že pachatel zpřístupnil chráněný obsah dalším osobám. Je-li takovým obsahem autorské dílo, zvukově obrazový záznam, jejich rozmnoženina či jiný předmět ochrany, pak je použití metody vloženého kódu (tzv. embeddingu) nepochybně jedním ze způsobů sdělování autorského díla, zvukově obrazového záznamu, jejich rozmnoženiny či jiného předmětu ochrany veřejnosti, k jehož použití je oprávněn pouze ten, kdo je vlastníkem autorského

díla, zvukově obrazového záznamu nebo jiného předmětu ochrany, anebo kdo je osobou, které svědčí odpovídající práva k dílu, ke zvukově obrazovému záznamu nebo k jinému předmětu ochrany podle autorského zákona. Proto použije-li osoba odlišná od vlastníka díla, zvukově obrazového záznamu či jiného předmětu ochrany nebo od jiné oprávněné osoby uvedenou metodu, která je technicky způsobilá zpřístupnit veřejnosti autorské dílo, zvukově obrazový záznam, jejich rozmnoženinu nebo jiný předmět ochrany, neoprávněně tím zasáhne do zákonem chráněných práv jejich nositelů.

K otázce tzv. embeddingu chráněného obsahu Nejvyšší soud dále zdůrazňuje, že podle § 10 autorského zákona zahrnuje autorské právo výlučná práva osobnostní a majetková. Pokud jde o majetková práva, patří mezi ně též právo na užití díla podle § 12 autorského zákona, jehož obsahovou součástí ve smyslu § 12 odst. 4 písm. f) autorského zákona je mimo jiné i právo na sdělování díla veřejnosti (§ 18 autorského zákona). Pokud jde o sdělování díla veřejnosti prostřednictvím internetu, je zde třeba rozlišovat mezi prostým odkazováním na tato díla (resp. jejich rozmnoženiny) na straně jedné a jejich zpřístupněním pomocí metody vloženého kódu (tzv. embeddingem) na straně druhé. Zatímco v prvním případě jiná osoba než autor díla nebo další nositel práv toliko informuje o umístění díla (resp. jeho rozmnoženiny) na příslušných internetových stránkách, aniž by zpřístupnila obsah díla (resp. jeho rozmnoženiny) na vyžádání kohokoli z širší veřejnosti, a to na místě a v čase podle své vlastní volby zejména počítačovou nebo obdobnou sítí, ve druhém ze zmíněných případů je jakékoli použití metody vloženého kódu (tzv. embeddingu) přímým zpřístupněním obsahu takového díla (resp. jeho rozmnoženiny) veřejnosti. Nejedná se totiž o prostý odkaz, neboť uživatel příslušné internetové stránky, která umožňuje použití této metody (tzv. embedded linkem), má možnost zpravidla jednoduchým úkonem (tzv. kliknutím ukazovacím zařízením na text odkazu) přejít přímo na obsah díla (resp. jeho rozmnoženiny). Podle názoru Nejvyššího soudu je tedy metoda vloženého kódu, tzv. embedding, přímým prostředkem sdělování díla nebo jeho rozmnoženiny veřejnosti (shodně viz v odborné literatuře Telec, I., Tůma, P. Autorský zákon. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 228), protože umožňuje, že kdokoli může mít k chráněnému dílu či jeho rozmnoženině přístup na místě a v čase podle své vlastní volby zejména počítačovou nebo obdobnou sítí (§ 18 odst. 2 autorského zákona). Jestliže dojde k tomuto sdělování veřejnosti bez souhlasu autora díla nebo jiné oprávněné osoby, tedy v rozporu s autorským právem, za splnění ostatních zákonných podmínek lze dovést trestní odpovědnost pachatele za trestný čin porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi podle § 270 tr. zákoníku. Totéž pak platí ohledně sdělování veřejnosti za použití metody vloženého kódu (tzv. embeddingu) i ve vztahu ke zvukově obrazovému záznamu či ostatním v úvahu přicházejícím předmětům ochrany.

Jestliže mladistvý v projednávané věci v prostoru vyhrazeném pro své stránky umístil a ponechal odkazy (tzv. embedded linky) umožňující neoprávněný přístup k rozmnoženinám filmových a televizních děl umístěných na externích serverech tak, že kdokoli k nim mohl mít prostřednictvím k tomu účelu založené stránky přístup, aniž by k tomu měl souhlasy nositelů autorských práv, a využil k tomu tzv. hostingu s možností uložení dat na serveru, jednalo se o neoprávněnou činnost, neboť využíval hypertextových odkazů umístěných na svých internetových stránkách sloužících pro interaktivní komunikaci mezi udělovatelem a příjemcem - tzv. linking (k tomu viz Telec, I., Tůma, P. Autorský zákon. Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2007, s. 227). Mladistvý uvedeným postupem umístil „link“ umožňující přístup k rozmnoženině díla, a to jako osoba odlišná od osoby, která je vlastníkem této rozmnoženiny, což je činnost, již je nutné považovat za porušení autorskoprávní neodvislosti jednotlivých aktů užití díla. Každý akt sdělení díla veřejnosti je samostatným způsobem užití díla a uživatel k takovému užití potřebuje souhlas majitele autorského práva.

Nejvyšší soud se z uvedených důvodů plně ztotožnil se závěrem odvolacího soudu vycházejícím z uvedeného odborného názoru, že i v projednávané věci se jednalo o zásah do výlučného autorského práva ve výroku uvedených nositelů těchto práv, neboť mladistvý využitím povahy a funkce tzv.

„linku“, umožnil komukoli, kdo si otevřel jeho internetové stránky, aby měl k uvedeným autorským dílům přístup na místě a v čase podle vlastní volby (ve smyslu § 18 odst. 2 aut. zák.), a to zcela nezávisle na vlastnictví či užívání rozmnoženiny díla, kterou tak zpřístupnil tzv. embedded linkem veřejnosti konkrétně u 2470 jmenovaných filmových děl. Takový způsob užití díla je jeho užitím, ke kterému je zásadně nutný souhlas majitele autorského práva k zpřístupněnému dílu.

Nejvyšší soud proto shledal, že soudy nižších stupňů správně dospěly k závěru, že mladistvý popsaným činem porušil ustanovení § 18 odst. 2 aut. zák., a naplnil tak znak „neoprávněně zasáhl do zákonem chráněných práv k autorskému právu“ skutkové podstaty přečinu podle § 270 odst. 1 tr. zákoníku, které chrání mimo jiné i audiovizuální a jinou uměleckou tvůrčí činnost a požitky z ní plynoucí, jakož i práva výrobců zvukového záznamu a zvukově obrazového záznamu.

Pokud jde o znak „nikoliv nepatrného“ zásahu do zákonem chráněných práv, v daném případě mladistvý podle časového vymezení popsaného skutku uvedenou činnost provozoval po dobu 10 měsíců, a to způsobem, který umožňoval téměř neomezený zásah do uvedených autorských práv, tudíž nemůže být pochyb o tom, že se jedná o zásah vyšší než nepatrný, jak vyžaduje ustanovení § 270 odst. 1 tr. zákoníku. Soudy nižších stupňů proto nepochybily, jestliže shledaly naplněným i tento znak, neboť pečlivě zvažovaly okolnosti tohoto konkrétního případu, především intenzitu zjištěného zásahu, jakož i způsob provedení činu i jeho následky, zejména ve formě a závažnosti zasažení majetkových práv autorů zvukově obrazových záznamů nebo vysílatelů televizního vysílání. Dostatečně tak zohlednily, že šlo o déletrvajících zásah a velký počet případů. V daném případě byla posouzena i osoba pachatele. Mladistvému v době ukončení činu bylo šestnáct let, v předmětné době studoval (od září 2009) čtyřletý obor technické zařízení budov na Střední škole strojí, stavební a dopravní v L. Na této škole technického zaměření patří mezi lepší žáky, k výuce byl vždy připraven. Jeho největším koníčkem jsou počítače, věnuje se i vytváření blogů, programování a dalším činnostem, které mají s PC něco společného, a proto má i záměr do budoucna přestoupit na Střední školu aplikované kybernetiky (viz sdělení Magistrátu města L., odboru sociální péče na straně 425 spisu). Takto zjištěné osobní poměry mladistvého dokladují, že se jednalo o pachatele s potřebnými až nadstandardními znalostmi v oblasti počítačů a počítačových sítí. Tedy skutečnost, že pachatelem byl mladistvý, který se dlouhodobě věnoval problematice počítačů a práci s nimi, společenskou škodlivost projednávaného provinění nesnižovala.

V dalším se Nejvyšší soud zevrubně vypořádal s námitkami mladistvého směřujícími proti naplnění subjektivní stránky označeného provinění. Zdůraznil, že mladistvý tyto námitky opakovaně uplatňoval před soudy obou stupňů, které dostatečně přesvědčivě vysvětlily, z jakých důvodů u mladistvého úmyslnou formu zavinění shledaly. Připomněl, že mladistvý sám vybíral filmy a svým počínáním ovlivňoval, jaké filmy budou nabízeny. Činil tak se znalostí všech potřebných počítačových informací, neboť vložením embeddingu odkazujícího na obsah umístěný na jiné internetové stránce zpřístupnil obsah jiné internetové stránky, čímž umožnil, aby kdokoliv zhlédl tam umístěné údaje (viz též strana 28 odůvodnění rozsudku odvolacího soudu). V uvedené činnosti mladistvého soudy shledaly úmysl nepřímý podle § 15 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. zákoníku. Nejvyšší soud tento závěr považuje za opodstatněný, a to mimo jiné i proto, že mladistvý předmětnou činnost provozoval delší dobu, kdy nejprve srovnatelné jednání provozoval na jiných internetových stránkách. Správně soudy při zvažování naplnění subjektivní stránky vycházely mimo jiné i z toho, že mladistvý byl na zavadnost a potenciální trestnost svého jednání důrazně upozorněn dopisem ČPU. Tímto dopisem ze dne 30. 5. 2008, označeném jako „Výzva k ukončení porušování práv a způsobování škody“, byl mladistvý vyzván k „ukončení protiprávního stavu“ spočívajícího v provozování internetové stránky umožňující spouštění a prohlížení souborů obsahujících neoprávněně rozmnoženiny audiovizuálních děl, jež byla na tuto internetovou adresu mladistvým umístěna bez souhlasu nositelů práv zastoupených ČPU. V jeho textu je uveden odkaz na konkrétní ustanovení autorského zákona, jichž se nezákonné jednání mladistvého bezprostředně týká, včetně upozornění na rozpor tohoto jeho

jednání s trestním zákonem (účinným do 31. 12. 2009). Kromě jiného byl mladistvý rovněž informován, že i když jde o odkaz na jiné místo na Internetu, odkud lze film stáhnout, jde o protiprávní jednání, které musí ve lhůtě 5 dnů od obdržení výzvy ukončit (č. l. 43 až 45). Z obsahu spisu lze též zmínit, že mladistvý na základě této výzvy činnost internetové stránky ukončil, avšak již dne 1. 12. 2008 zaregistroval stránku novou (která je podkladem projednávané věci), která sloužila ke stejnému účelu a na níž prezentoval naprosto shodný obsah jako na stránce předešlé (č. l. 515 až 517).

Při tomto zjištění soudy správně shledaly, že mladistvý minimálně od okamžiku převzetí výše zmíněné výzvy ČPU si musel být vědom, že svým následným jednáním, které od původního zásadně nezměnil, když začal užívat pouze jinou internetovou stránku ke stejnému účelu, byl dostatečně znalý všech problémů s tímto provozováním nové stránky spojených, zejména že poškozují práva a zájmy autorů a nositelů autorských práv. Byl tudíž dostatečně srozuměn s tím, že porušení zákona, na něž byl upozorněn, způsobí.

Nejvyšší soud odmítl i tvrzení mladistvého, že jednal v tzv. omluvitelném právním omylu ve smyslu § 19 tr. zákoníku, a pozornost věnoval též jeho výhradám učiněným ve vztahu k odmítnutí aplikace zásady subsidiarity trestní represe. Dovolání mladistvého jako zjevně neopodstatněné podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl.